

Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSSM-IWA
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	10
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr Natalia Gumińska - dr Regina Korzeniowska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest:

- Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi wspomagania instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego (formami opieki i wsparcia) dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych sferach ich funkcjonowania (rodzinnej, społecznej, zawodowej).
- Uzyskanie wiedzy nt. zasad i norm prawnych i etycznych obowiązujących w ww.sferze.
- Poznanie praktycznych implikacji w zakresie wsparcia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
- Zachęcenie do wdrażania działań innowacyjnych w obszarze wsparcia (instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego) dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Wymagania wstępne

Student posiada wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w szczególności - zagadnień dot. autyzmu.

Zakres tematyczny

Problematyka wykładów:

- **Osoby z niepełnosprawnością w polityce społecznej państwa** (zakres działań różnych podmiotów(na szczeblu centralnym, regionalnym, lokalnym), podstawowe zobowiązania, cele)
- **Ramy prawne powoływania i funkcjonowania instytucji wspierających osoby z niepełnosprawnością** (w tym osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu) w różnych sferach życia (Karta Praw Dla Osób Autystycznych, Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Ustawa o pomocy społecznej, Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego)
- **Specyficzne potrzeby dorosłych osób z autyzmem a system wsparcia osób z niepełnosprawnością** (instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach: środowiskowe domy samopomocy, domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, nowe modele wsparcia dla osób z autyzmem).
- **Programy wsparcia (przykładowe) realizowane w Polsce i innych państwach** (ukierunkowane na realizację potrzeb i społecznego uczestnictwa życia dorosłych osób z autyzmem (np. projekt "WIOSKA ŻYCIA", program kompleksowego wsparcia dla rodzin "Za życiem")
- **Wybrane problemy dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu dot. sfery wsparcia (instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego):** problem ciągłości rehabilitacji, problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych, problem marginalizacji i wykluczenia społecznego ww. grupy osób i ich rodzin)

Problematyka ćwiczeń:

- **Instytucje opieki zdrowotnej i rehabilitacji medycznej** (NFZ, wydziały zdrowia urzędów administracji publicznej wszystkich szczebli, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, zakłady opiekuńczo-lecznicze)
- **Instytucje zabezpieczenia społecznego w zakresie orzecznictwa** (ZUS, KRUS, sektorowe zakłady ubezpieczeń społecznych MON i MSW, powiatowe centra pomocy rodzinie)
- **Instytucje opieki i pomocy społecznej** (powiatowe centra pomocy rodzinie, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej, mieszkania chronione, organizacje trzeciego sektora)
- **Instytucje aktywizacji zawodowej** (PFRON, powiatowe urzędy pracy, zakłady aktywizacji zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej, ośrodki szkoleń zawodowych, szkoły

- zawodowe, szkoły wyższe, organizacje trzeciego sektora)
- Instytucje rynku pracy** (PFRON, powiatowe urzędy pracy, organizacje pracodawców, zakłady pracy chronionej, spółdzielnie inwalidów i przedsiębiorstwa społeczne - centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej)
- Dorośli ze spektrum autyzmu a instytucje oświaty** (szkoły publiczne i niepubliczne, szkoły specjalne, szkoły wyższe, ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego).

Metody kształcenia

wykład: konwencjonalny, problemowy z prezentacją multimedialną.

ćwiczenia: dyskusja, praca w grupach, projekt - prezentacja wybranej formy i instytucji wsparcia.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Absolwent zna i rozumie: C.4.W2. instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami; C.4.W6. znaczenie udziału osób dorosłych z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim i projektowania przestrzeni informacyjnej i materialnej, z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości intelektualnych, sensorycznych i ruchowych odbiorców; C.4.W8. szczególne problemy osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym zagadnienie przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami; problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych; koncepcję vulnerability oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami; zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.	- PS_W-01 - PS_W-08	- dyskusja - praca kontrolna - test egzaminacyjny z progami punktowymi	Wykład
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: C.4.K1. zachowania zasad etyki zawodowej;	PS_K-06	- dyskusja - analiza wybranych przepisów prawnych dot. wsparcia osób z autyzmem	Ćwiczenia
Absolwent potrafi: C.4.U3. analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych w pracy z dorosłymi i starszymi osobami z niepełnosprawnościami; C.4.U4. zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami.	- PS_U-06 - PS_U-08	- dyskusja - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi - prezentacja wybranej formy wsparcia	Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady: Egzamin z całości materiału w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych z progami punktowymi (60% maksymalnej liczby punktów – ocena dost., 70% dst+; 80% db; 90% db+; 100% bdb) lub w formie ustnej – wybór studenta.

Ćwiczenia: Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć (na każdych ćwiczeniach), ocena prezentacji określonego zagadnienia programowego – praca grupowa, kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.). Podstawą zaliczenia ćwiczeń będzie średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

Ocena końcowa: Ocena końcowa – średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

- Buława-HałasZ J., Rehabilitacja społeczna i zawodowa dorosłych osób autystycznych, Kraków 2017.
- Frith U. (red.), Autyzm i zespół Aspergera, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.
- Kołaczek B., Męcina J., Podstawowe i specyficzne formy pomocy i rozwiązania instytucjonalne na rzecz osób niepełnosprawnych w wybranych krajach Unii Europejskiej (w.): Balcerzak-Paradowska B. (red.), Sytuacja osób niepełnosprawnych w Polsce, Raport, Warszawa 2002.
- Sytuacja dorosłych osób z autyzmem. Raport 2004, Fundacja SYNAPSIS, Warszawa 2004.

Literatura uzupełniająca

1. Brągiel J., Badora S., Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej, Opole 2005.
2. Kromolicka B., "Z pomocą człowiekowi. Wsparcie i opieka w sytuacji nieuleczalnej choroby", Toruń 2012.
3. Ryksza A., Gmaj K., Autyzm w orzecznictwie o niepełnosprawności – wnioski z badań w województwie mazowieckim. Raport 2006, Fundacja Synapsie, Warszawa 2006.
4. Żuraw, H., Udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, Warszawa 2008.
5. Gordon J., Kantor A., How everyone on the autism spectrum, young and old can be...Philadelphia 2011

Uwagi

Pełniejszy wykaz literatury oraz wykaz obowiązujących aktualnie aktów prawnych dot. ww. zagadnień otrzymuje student na pierwszych zajęciach.

Zmodyfikowane przez dr Natalia Gumińska (ostatnia modyfikacja: 27-04-2022 21:08)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ